

Analýza kolektivního vyjednávání

www.SocialniDialog.cz

JUDr. Jitka Hejduková, CSc.
ředitelka zaměstnavatelské sekce

Etapa I: Výstupy analýzy kolektivního vyjednávání na úrovni kolektivních smluv vyššího stupně

Obsah analýzy – základní části

- **Rozbor kolektivních smluv vyššího stupně (14 KSVS)**
- **Rozšiřování závaznosti KSVS - využitelnost**
- **Skupinové KSVS – využitelnost**

Rozbor KSVS

Struktura analýzy 14 KSVS

- **Zastoupení** - průmysl, stavebnictví, doprava, služby
- **Přehled závazků sjednaných v KSVS** – řazení podle „věcných okruhů“ (např. délka pracovní doby, dovolené, odstupné, příplatky ke mzdě)
- **Mzdový vývoj** – samostatná část
- **Účel** – přehled o tom, „co“ obsahují KSVS, snadné hledání inspirace pro klienta, „jak“.

Rozbor KSVS

Shrnutí sjednaných závazků

Obecně:

- **snaha o zachování tradiční struktury závazků** (příplatek za dělenou směnu, „další dovolená“) i s využitím odkazů na PKS nebo výjimek (dovolená, mzdový nárůst)
- **snaha o „nakošatění“ KSVS** – finančně neutrální závazky pro zaměstnavatele (informace o právech a povinnostech uchazeče), přepis ustanovení ZP

Rozbor KSVS

KSVS – výběr konkrétních závazků

Pracovní poměr

- **Délka výpovědní doby** – 2 měsíce
- **Odstupné** – navýšení ve vazbě na čerpání VD, délku zaměstnání (SD),
- **Pracovní doba** – snížení většinou na 37,5 hod/týden, konta PD nesjednávána

Rozbor KSVS

KSVS – výběr konkrétních závazků

- **Překážky v práci na straně zaměstnance** – spíše navýšení zákonných nároků než rozšíření okruhu zaměstnanců (např. pracovní volno samoživitelům)
- **Překážky v práci na straně zaměstnavatele** – navýšení náhrady mzdy v rozmezí od 10 – 40% (prostoje, nepříznivé povětrnostní vlivy)
- **Penzijní a úrazové pojištění – ČSZE** (minimum 100Kč/100Kč)

Rozbor KSVS

KSVS – výběr konkrétních závazků

- **Dovolená** – 5 týdnů, podmínky pro čerpání hromadné dovolené
- **Péče o zaměstnance** – obecná ujednání, konkrétní ponechána na PKS (závodní stravování, zdravotní péče, vzdělávání, rekvalifikace)
- **Sociální plány** – nejsou sjednávány

Rozbor KSVS

KSVS – výběr konkrétních závazků

Příplatky ke mzdě jako součást mzdových systémů

- Za práci **přesčas** – 25%, 30% – 50%
- Za práci v **SO, NE** – 25%, 30% – 55%, 8 – 14,50 Kč/hod.
- Za **noční práci** – 10%-30%, 6,20 – 14,60 Kč
- Za práci **ve ztíženém pracovním prostředí**
6 – 12 Kč/hod.,
- Za práci **ve výškách** – 6 Kč/hod.
- Za práci **v odpoledních směnách** 6 – 9 Kč/hod.

Rozbor KSVS

KSVS – výběr konkrétních závazků

Příplatky ke mzdě jako součást mzdových systémů

- Za práci v nepřetržitém provozu či směnném režimu – 9,40 Kč
- Dělené směny – 30%.

Odměny za pracovní pohotovost

- 15 – 20% průměrného výdělku, 25%, jde-li o den pracovního klidu
- 7,10 – 13,50 Kč/hod. nebo 35,40- 67,60 Kč za den podle toho zda jde o den pracovního klidu

Rozbor KSVS

KSVS – shrnutí problémů

Právní

- **Aplikace § 25 odst. 2 ZP** – závaznost KSVS – pro odborové organizace, za něž uzavřela ...a pro zaměstnavatele, kteří jsou členy
- **Praxe** – postup podle staré úpravy – zmocnění, seznam zaměstnavatelů, kteří se ke KSVS připojili
- **Absence sjednání změny KSVS** v době platnosti (je na vůli druhé strany, zda návrh přijme)

Rozbor KSVS

Závěry ke KSVS

- **Nejsou avizovány zásadní problémy v uzavírání KSVS**
- **Většina KSVS je uzavřena na delší období – konec roku 2010, 2011-2012 (prodlouženy dodatky)**
- **Delegování závazků s ekonomickými dopady na jednotlivé zaměstnavatele na PKS.**

Rozšiřování závaznosti KSVS

- **Cíl analýzy** - „zachování“ – „zrušení“ institutu - (pro jednání o novele ZP)
- **Účel RZ-** nastavení srovnatelných pracovních podmínek v oboru činnosti, odstranění konkurenční výhody (nízké mzdy)
- **Současný stav** - využitelnost institutu nízká - 4 KSVS - Stavba, ATOK, Doprava(silniční spoje), ACPP
- **Zrušení RZ?**

Rozšiřování závaznosti KSVS

Poznatky ze šetření

- zájem především odborové organizace (jednání, informace firmám, www stránky)

Problémy:

- RZ – versus – výjimky z KSVS
- Obecný obsah KSVS – „kde jsou minimální standardy“?
- CZ NACE – skutečný převažující předmět činnosti

Skupinové kolektivní smlouvy

- **SKS – více zaměstnavatelů** – více odborových organizací (§ 23 odst. 4 písm.a) ZP) – druh PKS
- **SKS – musí působit odborová organizace** u zaměstnavatele (rozdíl od KSVS)
- **Uplatnění** – skupiny firem, případy „převzetí“ či „předání“ firmy – zájem na stejných podmínkách
- **Současný stav:** malé využití
 - **důvody:**
 - Nedostatečná osvěta,
 - nezájem o unifikaci prac. podmínek.

Analýza kolektivního vyjednávání

Děkuji za pozornost